

Statistika II

PAA / LS 2016

Kontakt

Ing. Andrea Jindrová, Ph.D.

Katedra statistiky PEF ČZU

3. patro, dveře č. 427

tel.: 224 382 299

e-mail: jindrova@pef.czu.cz

Cíl předmětu

**Prohloubit znalosti z kurzu
Statistika I a zvládnut složitější
statistické analýzy.**

Testy dobré shody

Testy dobré shody

Testy dobré shody umožňují srovnání empirického (výběrového) rozdělení s jistým rozdělením teoretickým.

χ^2 – test dobré shody

Kolmogorov – Smirnovův test

Analýza kvalitativních znaků

Cílem analýzy

Otestovat závislosti mezi proměnnými

χ^2 test nezávislosti

Exaktní testy: Fisherův faktoriálový test
test Monte Carlo

Změřit sílu závislosti

koeficienty kontingence

koeficienty asociace

Kontingence

Kontingence je vztahem dvou či více **kvalitativních statistických znaků**, z nichž alespoň jeden je znakem **množným** (znaky, které mají větší počet obměn - barva očí, stupeň vzdělání).

Vztah mezi těmito znaky je zachycen v **kontingenční tabulce**.

Kontingenční tabulka

Znak A / Znak B	b_1	b_2	.....	b_s	Celkem
a_1	(n_{11})	(n_{12})	.....	(n_{1s})	n_1
a_2	(n_{21})	(n_{22})	.....	(n_{2s})	n_2
.....	.....	.....	.....	.....	.....
a_r	(n_{r1})	(n_{r2})	.....	(n_{rs})	n_r
Celkem	n_1	n_2	.....	n_s	n

Okrajové četnosti

Celková četnost

Asociace

Asociace zkoumá vztah dvou kvalitativních proměnnými, které jsou nositeli znaků **alternativních** (znaky, které nabývají jen dvou obměn - ano/ne, muž/žena).

Tento vztah zachycuje speciální typ kontingenční tabulky **2x2** - asociační tabulka, čtyřpolní tabulka.

Kontingenční tabulka 2x2

Znak A / Znak B	b	β	
a	a	b	a+b
α	c	d	c+d
	a+c	b+d	n

Okrajové četnosti

Celková četnost

a, b, c, d → skutečné (empirické) četnosti

Regresní a korelační analýza

Základní pojmy

Závislost příčinná (kauzální)

Závislost pevná (funkční)

Volná závislost (statistická)

Regrese a korelace

Regrese charakterizuje **průběh** závislosti mezi kvantitativními statistickými znaky pomocí matematického modelu (regresní funkce).

Korelace měří **těsnost** (sílu, míru, intenzitu) statistické závislosti mezi kvantitativními statistickými znaky pomocí koeficientů.

Druhy závislostí

Podle počtu kvantitativních znaků

- o závislost jednoduchá
- o závislost vícenásobná

Druhy závislostí

Podle typu regresní funkce

- **lineární** závislost
- **nelineární** závislost

Podle směru změn kvan. znaků

- závislost **pozitivní** (kladná, přímá)
- závislost **negativní** (záporná, nepřímá)

Regresní analýza

V regresní analýze obecně analyzujeme vztah mezi jednou proměnnou zvanou cílová nebo **závislá proměnná** (Y) a několika dalšími, které nazýváme **nezávislé proměnné** (X).

Závisle proměnná je spojena s nezávisle proměnnými **regresní funkcí**, jež obsahuje několik neznámých parametrů.

Regresní analýza

Základní úkoly regresní analýzy

- získání statistických odhadů neznámých parametrů regresní funkce na základě výběru
- testování hypotéz o těchto parametrech
- ověřování předpokladů regresního modelu

Korelační analýza

Korelace obecně označuje míru stupně (sílu) závislosti dvou proměnných.

Měření těsnosti - síly závislosti - spočívá ve zjištění, jak těsně se jednotlivé skutečně napozorované hodnoty přibližují k regresní čáře, která vystihuje průběh závislosti.